

ко това въ тия банки, въ тия книги, които оставатъ заобщо ползуване на човѣчеството. Азъ пѣкъ ще чета Шекспира, ще чета Гьоте, ще чета Канта, ще чета всички философи, ще отида при тѣхъ да се уча, ще взема поука отъ тия разумни хора, все ще извлѣка отъ тѣхъ нѣщо. Ще отида да чета, да уча отъ книгата на великата природъ, и отъ тамъ да използвамъ за себе си нѣщо. И дѣйствително, не съмъ дошълъ въ свѣта само да декламирамъ бѣлгарското стихотворение: „Парице, парице, всесилна царице, съ тебе въ рая, безъ тебе на края!“ Но въ кой рай съ парицата? — Въ човѣшкия рай. Ти, който си въ човѣшкия рай съ парицата, въ Божия рай си на края. Тогава азъ прѣвеждамъ: „Парице, парице, всесилна царице, съ тебе влизамъ въ човѣшкия рай, и съ тебе излизамъ отъ Божия рай.“ Ние, обаче, слѣдъ като се издекламира нѣщо, казваме: туй е глупаво, не е хубаво нѣщо. Не е така. Ние, религиозните хора, по нѣкни пѫти сме смѣшни, като вземемъ едно важно положение и казваме: азъ слушахъ лекцията на един-кой си виденъ професоръ. Това е лекция! Отлична е тя, вѣрно е, но за тебе е важно да приложишъ онѣзи методи, които този виденъ професоръ е приложилъ. Туй е, което ще те подигне. Не е достатъчно само да чуешъ неговия гласъ. И Адамъ чу гласа на Бога въ рая: „Адаме, Адаме!“ Но Адамъ се криеше задъ листата на зелените дървета. Вие много пѫти си правите заключения, защо Адамъ мълчалъ. Смѣшно е положението на Адама: Ще направя едно сравнение. Азъ съмъ минавалъ покрай нѣкои гори въ варненско, тамъ хората наоколо, които се занимаватъ